

Наше Слово

PIK LXVII № 37 (3396) ВАРШАВА, 11 ВЕРЕСНЯ 2022 РОКУ
ЦІНА – зл. 5 zł (VAT = 8%) – CENA NUMER INDEKSU 366609

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК TYGODNIK UKRAINSKI UKRAINIAN WEEKLY
Інтернет-версія газети www.nasze-slowo.pl ISSN 0027-8254

Фото з фейсбук-сторінки Євромайдан-Варшава

«Сьогодні українці проливають свою кров за ці цінності»: як відбулась акція до Дня Незалежності України у Варшаві

День Незалежності України цього року набув абсолютно нового значення. Якщо минулі 30 років – це завжди було свято, у 2022 – ще одна спроба голосно заявити та показати світу за що всі попередні роки та зараз, під час війни, бореться Україна. У Варшаві 24 серпня відбулась масштабна акція до Дня Незалежності, на якій, за словами організаторів, було близько 20 000 учасників.

Площа Замкова ввечері 24 серпня перетворилась на синьо-жовтий фон. Тисячі українців та поляків прийшли на акцію, щоб ще раз нагадати, що росія – це країна-терорист і це варто визнати на світовому рівні, а також надати Україні достатню кількість сучасної, високотехнічної зброї.

Ще за пів години до початку акції на площі вже було багато людей у вишитих сорочках та з прапорами України і Польщі. Приходили цілими сім'ями, багато спілкувались одне з одним, обіймались, розглядали виставку картин та купували вироби ручної роботи в українських майстринь, які весь виторг згодом передали на збір на Starlink.

Також до початку акції зі сцени виступив український митець Володимир Мелимук, який неодноразово влаштовував перформанси під час мітингів та запросив присутніх разом створити патріотичний куб:

– Я вирішив зробити щось хороше, щось для України, щось, що залишиться в наших серцях та історії, тому приготував куб, на якому можна написати те, що ви відчуваєте сьогодні. І не тільки

те, що відчувають українці, але й те, що відчувають поляки, – сказав митець і продемонстрував результат спільної роботи під час акції подяки українців полякам – велике серце у кольорах прапорів двох держав, створене пальцями.

Офіційно акція до Дня Незалежності України розпочалась з гімну України та Польщі у виконанні хлопчиків у вишитих сорочках.

Організаторка та ведуча, лідерка громадської ініціативи «Євромайдан-Варшава» Наталка Панченко акцентувала увагу, що сьогодні присутні тут зібрались не для свята:

– Вже понад 8 років Україна святкує свій День Незалежності зі сльозами на очах і болем в серці. Цього року, вперше з часів незалежності, Україна відзначає День Незалежності під обстрілами та

у бомбосховищах, бо саме зараз росія планує ракетні атаки українських міст, де найбільші скупчення людей. Для цього ми всі сьогодні тут разом, щоб відзначити День Незалежності України – не святкуванням, не концертом, а великою акцією-маніфестацією. І ми тут, щоб вкотре звернутись до всього світу з вимогою визнати офіційно росію державою-терористом.

Активіст та журналіст, співведучий вечора Євген Клімакін заявив, що всі де-факто знають, що росія і так є найбільшою терористичною організацією у світі, але необхідно, щоб це визнала влада всіх країн світу та весь світ. Ситуація з Бучею, Ірпнем, Маріуполем та Херсоном давно показали, що росія – це терористи.

ПОДІЇ

Фото – Генеральне консульство України у Вроцлаві

Молитви, спорт, музика, пікнік, сльози і солідарність

Як відзначали 31-у річницю Незалежності України у Вроцлаві

24 серпня у Вроцлаві минуло у душі поваги та любові до України та українців. Святкування, безумовно, було сповнене гірким присмаком війни, адже саме на цей день припало рівно 6 місяців повномасштабної військової агресії росії на території України.

Українці, поляки й білоруси — пліч-о-пліч

Об 11:00 в соборі Воздвиження Чесного Хреста (кафедральному соборі св. Вінцента і св. Якуба) УГКЦ відбувся урочистий молебень під проводом владики Вроцлавсько-Кшалінської єпархії Володимира Р. Юшака. Підтримку і пошану висловили своєю присутністю також воєвода Нижньосілезького воєводства Ярослав Обремський, генконсул України у Вроцлаві Юрій Токар, голова вроцлавського гуртка Об'єднання українців у Польщі Ігор Саламон та українська громада.

До 100-тисячної громади українців у столиці Нижньої Сілезії цього року долучилися особи, які знайшли у місті та регіоні прихисток від війни. «З 24 лютого ми по-справжньому зрозуміли, що означає незалежність та яка її ціна», — зізнавались українці, які прибули на святкування у Вроцлаві.

Замайорів перший цього дня блакитно-жовтий стяг, і пролунали слова українського гімну, який разом з українською громадою заспівали присутні представники місцевої та регіональної влади, а також солідарні з Україною білоруси. Полеглих за незалежність України згадали хвилиною мовчання.

Посадовці, українці, поляки і білоруси на Ринку

Від собору з українськими піснями, у вишиванках, з прапорами і Україною в серці громада рушила Маршем Єдності до площі Ринок. Рівно опівдні за участі воєводи Нижньосілезького воєводства Ярослава Обремського, віцепрезидента міста Вроцлава Якуба Мазура, генконсула України у Вроцлаві Юрія Токаря, голови вроцлавського гуртка Об'єднання українців у Польщі Ігоря Саламона та представників ради міста Вроцлава відбулось урочисте виконання гімнів України та Польщі, які пролунали з ратуші Вроцлава, та розгортання 36-метрового прапора України.

«Ця 31-а річниця — одна з найболючіших річниць Незалежності України. Це війна, яка забирає життя наших най-

Фото Христини Молдавчук

▲ Гурт KARNA

кращих воїнів і викликає сльози матерів та дітей. Ця річниця показує, що за незалежність Україна бореться, і не віддасть свою незалежність вже ніколи і нікому», — цими словами присутніх привітав генконсул України у Вроцлаві.

«Кожен з вас, українців, пам'ятатиме до кінця свого життя 24 серпня 2022 року. І ми, поляки, також не забудемо цього дня. Мене розбудив о п'ятій ранку телефонний дзвінок мого сина, який сказав прості слова: „Тату, їдь на роботу, бо невідомо, що буде далі...“, — звернувся до громади воєвода Нижньосілезького воєводства Ярослав Обремський.

Безмежна вдячність і захоплення

«Слава Україні! Chwała Polsce!» — цими словами українська громада дякувала після кожної урочистої промови почесних гостей.

«Ми дуже вдячні польським партнерам, всій Польщі. Ми не втомимось їм дякувати за всебічне розуміння, відкриті серця, за підтримку. Ми це надзвичайно високо цінуємо. Цей досвід залишиться з нами на багато поколінь вперед, і це показало, хто насправді є нашими братами і сестрами», — наголосив генконсул України.

Нижньосілезький воєвода розповів, що його приятель, польський бізнесмен, який працевлаштовував багато чоловіків з України, після вибуху повномасштабної війни на їхній Батьківщині був здивований відданістю українців, які кинули роботу в Польщі та поїхали захищати свою країну. «Я не мав уявлення, з якими людьми я працюю», — вражено сказав він Ярославові Обремському.

«Ми, поляки, знаємо, наскільки велику жертву приносять українці, ми знаємо, що ви боретеся за нашу свободу, і ми пишаємось тією допомогою, яку надали вам поляки. Слава Україні!» — завершив воєвода.

Рекордне виконання гімну

«Ще не вмерла України і слава, і воля...» — слова, повні віри і сили, пролунали у різних куточках світу 24 серпня. На 31-у річницю Незалежності України громада міста Вроцлава з центральної площі міста приєдналась до світового рекорду «Наймасовіше одночасне виконання державного гімну України».

На участь у заході зареєструвались 445 українців, поляків, білорусів. За попередніми підрахунками, фактична кількість учасників була однією з найбільших у Польщі. Окрім гімну на Ринковій площі українці заспівали також «Ой, у лузі червона калина» та інші українські народні пісні.

«Війна — війною, свято — святом. Незалежна Україна є і буде. Ми не просто в це віримо — ми це знаємо!» — заявив Ігор Саламон, голова вроцлавського гуртка Об'єднання українців у Польщі, та принагідно, від імені усієї української громади, подякував полякам, зокрема мешканцям Нижньої Сілезії, які відкрили домівки та серця українцям, що борються за незалежність своєї держави.

Подарунок для вроцлавських українців — Львівська опера

Увечері 25 серпня у залі Вроцлавської опери відбувся концерт Львівського національного академічного театру опери та балету С. Крушельницької «Найгарніші голоси Львівської опери». Захід організував вроцлавський гурток Об'єднання українців у Польщі разом з Генеральним консульством України у Вроцлаві.

«Я не думав, що буде так складно організувати приїзд Львівського оперного театру. Спочатку ми цього не планували. Вони приїхали на інший фестиваль, і ми їх запросили. Але врешті нам все вдалося», — поділився голова вроцлавського гуртка Об'єднання українців у Польщі.

Концерт з виконанням класичних творів української, польської та італійської опер став насправді потужною культурною подією у Вроцлаві. На урочисту частину заходу прибули не тільки представники управління Нижньосілезького воєводства і міські урядовці Вроцлава, але й високі представники Великопольського та Опольського воєводств. Концерт став своєрідною подякою українців за підтримку та допомогу братів-поляків.

Активно, інтеграційно, спортивно

Українські бігуни, аматори та спортсмени, від 2014 року на День Незалежності України щороку організують найпатріотичнішу бігову подію України — «Забіг у вишиванках». Ідейним натхненником «Забігу у вишиванках» є майстер спорту міжнародного класу Олександр Кузін.

Цьогоріч захід вперше відбувся онлайн, тому синхронно з бігунами в Україні та за кордоном побігли також і у столиці Нижньої Сілезії. Професійні спортсмени, бігуни-аматори, діти дошкільного та шкільного віку, вбрані у вишиванки, подолали «вільну дистанцію».

У відкритому кілька місяців тому інтеграційному осередку за адресою вул. Губська 7 у Вроцлаві відбувся інтеграційний польсько-український пікнік. Малеча мала змогу познайомитись з сусідами під час ігор та забави мильними бульбашками, а дорослі, особливо матусі, отримали психологічну, юридичну та мовну підтримку під час майстер-класів та консультацій.

SkovorodaFest — сучасна українська культура з великим серцем

Святковий день 24 серпня завершився фестивалем SkovorodaFest, який вже втретє організувала Фундація Україна за підтримки партнерів.

Як заявляють організатори, захід був створений як подія, що об'єднує мешканців багатонаціонального Вроцлава під час спільної розваги. Цього року SkovorodaFest став нагодою не тільки відсвяткувати Незалежність України, але також висловити польсько-українську солідарність, подякувати полякам за підтримку, гостинність і велику відданість діяльності на користь жертв війни.

Хедлайнерами фестивалю, як завжди, стали популярні музичні гурти, які проявили ініціативу та вирішили висловити свою польсько-українську солідарність музикою. У 2022 на великій сцені перед осередком Impart виступили рок-гурт ENEJ та український гуцул-метал-гурт KARNA, який дав концерт за кордоном України вперше після 10-річної перерви. На afterparty сценою заволодів музичний перформанс Гордія Старуха в поєднанні з унікальним медіаперформансом — 3D-мапінгом від Eyesandy Visual.

Окрім гала-концерту, в межах фестивалю відбулась літературна зустріч з Тамарою Дудою (Тамарою Горіхою Зерня) — авторкою книги «Доця» («Córeczka») та перформативне читання твору «Akt» з Магдаленою Кольською.

У співпраці з кінотеатром Nowe Horyzonty у декількох локаціях у місті протягом серпня відбулись кінопокази незалежного кіно.

Україну цього представили вроцлав'янам організатори протягом унікальної виставки нової серії робіт «Руїна» про нинішню війну та боротьбу українського народу з росією як країною, яка несе тероризм, автором якої є сучасний український художник Михайло Коробков.

Для поціновувачів літератури та свободи слова відбувся живий Відкритий літературний мікрофон. Крім розваг протягом фестивалю відбувся благодійний збір коштів та презентація звіту акції SAVE UKRAINE, яку проводить Фундація Україна. ■

Софія БАЯНОВА

ПОДІЇ

▲ Євген Клімакін, Наталка Панченко і Рафал Тшасковський

Продовження з 1 сторінки

Під час акції було багато відеозвернень. Першим прозвучало звернення президента України Володимира Зеленського, яке розчулило чи не всіх присутніх. Чоловіки, жінки, діти... плакали, обіймали одне одного, хтось намагався стримувати слези. У своїй промові президент неодноразово підкреслював силу українського народу.

«Вільний народі незалежної України! І цим усе сказано. Всього чотири слова, але як багато стоїть за ними сьогодні. На 182-й день повномасштабної війни. Скільки в цих словах символів і сенсів, подвигів і втрат, радості й болю. А головне — скільки в них правди. Нашої правди. Правди про наше сьогодні, з якою неможливо сперечатися, бо неможливо не бачити й не визнавати. Ми вільний народ незалежної України. Після шести місяців, коли нас намагаються знищити, ми вільний народ незалежної України. І це правда про наше майбутнє. Вільний народ незалежної України. Пів року тому росія оголосила нам війну. 24 лютого вся Україна почула вибухи й постріли. І 24 серпня не мала почути слів «з Днем Незалежності». 24 лютого нам казали: у вас немає шансів. 24 серпня ми кажемо: з Днем Незалежності, Україно!», — розпочав своє звернення Володимир Зеленський.

Він зазначив, що український народ і його мужність надихнули весь світ. Дали людству нову надію, що справедливість не покинула наш цинічний світ остаточно. І в ньому все ще перемагає не сила, а правда. Не гроші, а цінності. Не нафта, а люди.

Вільний народі незалежної України! Ми зустрічаємо цей день у різних місцях. Хтось — в окопах і бліндажах, у танках і БМП, на морі й у повітрі. Б'ється за незалежність, доправляючи необхідне тим, хто на передовій. А хтось — у смартфоні чи за комп'ютером. І теж б'ється за незалежність — збираючи кошти, щоб тим, хто в дорозі, було що везти тим, хто на передовій. Ми зустрічаємо цей день у різних обставинах, умовах і навіть у різних часових поясах, але з єдиною метою — збереження незалежності та перемога України! Ми об'єдналися. З Днем Незалежності, Україно! Слава Україні! — підсумував президент України.

Майже відразу після президента України до присутніх з екрану звернувся президент Польщі Анджей Дуда, що напередодні поїхав до Києва, щоб взяти участь у Кримській платформі.

— Польща першою у світі визнала незалежність України. Сьогодні ми також солідарні з вами, оскільки Україна від-

стоєє свою свободу, даючи відсіч російському агресору. Я знаю, що ви переможете. Ми, поляки, віримо, що вільна Україна, відбудована після руйнувань, процвітатиме в європейській спільноті. Прийміть, будь ласка, наші найкращі побажання з річницею вашої незалежності — побажання, висловлені в той час, коли ми всі бачимо, яку ціну має незалежність, — сказав Дуда.

Наталка Панченко заявила, що Польща від самого початку війни завжди була з українцями та прийняла декілька мільйонів біженців. Тисячі з них залишилися у Варшаві. Тому і мер Варшави Рафал Тшасковський зі сцени привітав українців з важливою для них датою.

Ви всі хотіли б відсвяткувати цей ювілей на вулицях своїх міст: у Києві, у Харкові, у Львові. На жаль, це не дано ні вам, ні нам. Ви тут з нами і разом ми святкуємо цей день, який такий важливий для всіх. На жаль, в ці хвилини з росії летять ракети в Україну. Таким способом росія хоче відзначити цей день. Але не зможе цього зробити, бо Україна — це сильна, суверенна та незалежна держава і такою державою залишиться, — зазначив Тшасковський.

Мер Варшави зазначив, що українці, які зараз перебувають у Польщі, рятує від війни, є для поляків не лише сусідами, а й друзями і ці дружні стосунки триватимуть все життя.

Ми завжди будемо з вами, тому що ніхто краще за нас — поляків — не розуміє, що українці борються за нашу свободу. Це не слоган. Ми насправді знаємо, що це таке. Ми часто говоримо про спільні європейські цінності, такі як демократія чи суверенітет. Сьогодні українці проливають свою кров за ці цінності, і я думаю, що це усвідомлює вся Європа, звідси й рішуча підтримка членства України в Європейському Союзі, — сказав мер Варшави.

У своєму відеопривітанні посол України в Польщі Василь Зварич акцентував увагу на тому, що цьогорічний День Незалежності особливий для нас усіх: для українців, які мужньо стали на оборону власної незалежності в умовах російської агресії; і для поляків — які нас підтримують і допомагають нам боротися за нашу і вашу свободу.

Незалежність — велика цінність. Вона не дається раз і назавжди. Щодня ми повинні дбати про неї і не вагаючись захищати навіть ціною власного життя. Як колись учасники Варшавського повстання, так сьогодні українські вояки зіткнулись в нерівному бою з жорстоким ворогом. Як варшавські повстанці, сьогодні ми потребуємо якнайбільше зброї. Як і варшавським повстанцям, нам, українцям і українцям, сьогодні не бракує мужності й рішучості у боротьбі за свободу і незалежність. Я пишаюсь, що я українець. І я пишаюсь ставлен-

Незалежність України — тридцять перша річниця

Тисячолітня Україна вже тридцять один рік святкує свою Незалежність. Цей період нашої історії почався у 1991 році, в епоху розвалу радянської імперії. У 1991 році Незалежність, за яку боролися сотнями років, за яку гинули десятки, а то й сотні тисяч найкращих синів України, здобули без крові та болю. Може, саме тому держава, яка з'явилася в результаті цього Акту, була квола, слабка, поділена, неефективна та викликала в багатьох погані асоціації. Держава з чи не найбільшими природними ресурсами та працелюбним народом стала однією з найбільш бідних у Європі. Та з часом вона дорослішала та мужніла. Майдан 2004 року, Євромайдан 2014 року, окупація Криму та боротьба з російською агресією на Донбасі вчили українців поважати та цінувати свою державу. І ця повага вросла у серця та душі українців, як коріння калини у степ. І суспільство поступово впроваджувало в Україні європейські стандарти, яких ми до війни не помічали, але вони там вже укорінилися.

Після 24-го лютого ми маємо право сказати: це Перша річниця Незалежності, яка вигорє у вогні війни. Зовсім нової Незалежності, якою ми всі Пишаємося і за яку ладні боротися та віддавати душу й тіло! Бо Незалежність — це наша Свобода, а для козацького роду немає важливішої за землі цінності, ніж бути вільними людьми!

24-го серпня минає пів року з найважливішої події нашої новітньої історії. Фашистська росія показала своє справжнє обличчя і вирішила знищити Україну та її народ. З цього часу триває героїчна боротьба, щоб зупинити орду та вигнати її з України. З цього дня весь цивілізований світ говорить про Україну, про її Незалежність, із подивом та захопленням. Українська відважність, самовизначення, самозречення — стали українським брендом у світі. І не дивно, що українські прапори майорять усюди. Це знак вшанування Збройних сил України та всіх, хто зі зброєю у руках, мудро та відважно захищає нашу землю та нашу цивілізацію. Це глибока пошана до мільйонів волонтерів та тих, хто став тилом для фронту, хто забезпечує фронт всім, чим може. Це пошана для вигнаних з рідних домівок через орди російських варварів.

Тому 31-ша річниця — стає, власне, Першою Річницею зовсім Нової України. Війна вбила десятки тисяч наших братів. Але аби їхня кров та жертви не були марними, ця війна має вбити в нас корупцію, зрадництво, хитрість, цинізм та «моя-хата-скраю», продажність російським ханам. Має нам назавжди розплющити очі на те, що наше місце — у Європі, на те, хто наші справжні брати, яких пізнаємо у горі. Має вбити раз і назавжди в нас «руській мір», щоб жити у світі Правди та Любові, вільними поміж вільними народами.

Внесок нашої української громади у Польщі у цю Незалежність дуже важливий та дуже цінний. Наші предки боролися за Вільну Незалежну Україну, ми з Вами сьогодні беремо участь у цій боротьбі, допомагаючи ЗСУ та всім, хто в Україні бореться та кому там важко, посилюючи гуманітарну допомогу. Допомагаємо нашим сестрам та братам, які були змушені залишити всі життєві надбання та втікати за кордон. Допомагаємо також, коли демонструємо нашим польським друзям українську культуру та традиції. Ми стали найкращими, природними амбасадорами України у Польщі. А сьогодні, як ніколи, польсько-українська дружба стає гарантом спільного успіху наших Держав та народів. Неймовірно потужно сьогодні відчуваємо, що Незалежність України — це також польське свято! У Києві Президент Анджей Дуда вітає Україну та українців. І ми щиро дякуємо!

Пом'янімо тих, хто за Україну віддав своє життя. Вшануймо тих, хто стоїть на фронті, та тих, хто їм допомагає. Перед ними ми як нація маємо вічний борг вдячності та пошани.

Цілому народу України, Президенту, Уряду, всім лідерам суспільного та політичного життя, ієрархам та духовенству українських релігійних громад та Церков, волонтерам та нашим друзям бажаємо швидкої Перемоги і глибокої Переміни заради майбутнього. Бажаємо Україні — без москалів, у дружбі з Польщею та в об'єднаній Європі! Слава Україні!

Голова Об'єднання українців у Польщі
Мирослав Скірка

ням моїх польських друзів, — зазначив Василь Зварич.

Також волонтери спеціально зібрали привітання та подяки українських військових з фронту, які звернулись до всіх присутніх безпосередньо з передової.

Мала акція і музичну частину, але не святкову, а традиційну і з важливими для українців піснями. Так прозвучала «Пливе кача», «АЗОВ-СТАЛЬ» та нова пісня бандуристки та композиторки Марини Круть, що була написана під час війни «Воля».

Є слово, окроплене кров'ю. Це слово — ВОЛЯ! — зазначила Марина зі сцени і своїм виконанням вкотре за вечір розчулила присутніх, адже для багатьох слова виявились досить близькими.

Великий ажіотаж викликала поява на сцені рятувальника та вогнеборця Державної служби надзвичайних ситуацій України у Києві Володимира Сковородки, який два тижні тому стартував з марафоном з Києва і фінішував з ним на День Незалежності України у Варшаві. Всього марафонець пробіг 850

км, щоб виразити вдячність від України та українців Польщі і польському народові.

Ми також хотіли б висловити подяку нашим колегам з Польщі, які надали нашій службі більше 20 пожежних авто, дуже багато допомоги, яка надає нам сил і є чим працювати для ліквідації післявоєнних загроз, ракетних прильотів і тому подібного. Українці сильні і вони ще сильніші, коли їм допомагають. Дякую, Польще, — зазначив Володимир зі сцени разом з командою.

Окрім цього зі сцени виступили тимчасовий повірений у справах України в Республіці Польща Олег Куць, польські депутати Міхал Шерба та Марцін Свенціцький, польський журналіст та ініціатор збору коштів у Польщі на Bayraktar для України Славомір Сераковський, а також організатори акції — представники громадських організацій Євромайдан-Варшава, Юнайтедс, Український дім, Об'єднання українців у Польщі. ■

Марина ОДНОРОГ

ПОДІЇ

Фото Генерального консульства України у Кракові

Як українці у Кракові святкували День Незалежності

День Незалежності України святкується 24-го серпня і є головним державним святом. Йому передує не менш важливий День Українського Прапора 23-го серпня. Українці, які десятиріччями живуть у Польщі, завжди відзначають День Незалежності, але цього року він мав особливий присмак для всіх. Щоб продемонструвати, наскільки сильно це свято переусвідомили не лише українці, а і наші друзі поляки – представництво воєводства вперше відвідало почесний Марш Свободи та активно взяло в ньому участь.

Урочисті заходи відбувались з 18 по 24 серпня і мали потужну атмосферу єднання, взаємодопомоги та порозуміння, і це попри те, що громада була у різних настроях: хтось плакав, хтось радів, а хтось продовжував активно збирати кошти на пікапи та гуманітарну допомогу. Нижче ми розповімо хронологію святкування та важливі події, які відбулись під час урочистостей.

18 серпня: відкриття Артп'єкніку

Артп'єкнік – київський фестиваль, що роками проходив у парках столиці. Останні кілька років – переїхав до Кракова. Цьогоріч він досягнув найбільшого масштабу та відбувався з 18 по 25 серпня включно. На ньому виступили: Lelia, Korali, MAVKA, THMK, «Карта світу», Mind Blowing Orchestra, GAPOCHKA, «Кімната Гретхен», Liga band та Motor'Rolla. Урочисто відкривав фестиваль культовий український гурт «Брати Гадюкіни», під час концерту збирали кошти для військових та парамедиків добровольчого батальйону «Госпітальєри». Крім музичних виступів під час фестивалю пройшли фотовиставки, майстер-класи, покази українських фільмів, читання поезії, відбулася зустріч з відомою письменницею Іреною Карпою, спортивні заходи та багато інших подій для дітей та дорослих.

▲ Гурт THMK

Фото з офіційної сторінки Артп'єкніку, автор Микита Кравченко

Важливо відзначити, що на більшості заходів були присутніми представники як української, так і польської дипломатії, адже українська культура як ніколи стала цікавою світу. Українцям же випала нагода познайомитись одне з одним, подружити дітей, відчувати себе серед однодумців та проговорити ті почуття, що ось уже рівно пів року наповнюють їхні серця.

19 серпня: «Фестиваль української кухні» у Carrefour Kraków Zakopianka

Мережа магазинів Carrefour з перших днів війни активно підтримує українців: крім надання гуманітарної допомоги, збору коштів, працевлаштування переселенців, промоції й дистрибуції продукції українських товарів, мережа вирішила привітати хоробру країну-сусідку з Днем Незалежності, запустивши «Фестиваль української кухні».

Урочисте відкриття відбулось у Carrefour Kraków Zakopianka за участі генерального консула України у Кракові В'ячеслава Войнаровського, його дружини Наталії, віцеконсулки ГКУ в Кракові Ірини Яремчук, директора Carrefour Polska Region Poludnie Wschód Мацея Кубатого, директора Carrefour Kraków Zakopianka Себастьяна Сенька, які на знак солідарності з Україною вдягнули українські вишиванки.

Фестиваль діє у 40 магазинах по всій території Польщі і може стати доброю традицією. Цей захід важливіший, ніж може здатись на перший погляд, адже їжа, культура її приготування невіддільні від щасливих моментів життя українців. Кулінарія, як і ритуали, були невід'ємною частиною наших традицій. Зараз же, коли багато українців далеко від своїх домівок, — купувати традиційну їжу в супермаркетах допомагає психологічно триматись і згадувати теплі сімейні свята.

20 серпня: концерт вдячності Польщі від українців Serce dla Ukrainy

В межах XXXXVI Краківського ярмарку народно-го мистецтва окрема увага була приділена Україні. В ятках пропонували ремісничі та народні вироби, прикраси, посуд, а на сцені виступали етногурти, дитячі танцювальні та співочі колективи. Кульмінацією дійства став концерт Serce dla Ukrainy, на якому українці висловили глибоку подяку полякам за неймовірну допомогу та відкриті серця у складні часи. Участь у заході взяла віцеконсулка ГКУ в Кракові Ірина Яремчук, яка звернулася до присутніх з промовою та словами вдячності.

21 серпня: літургія

Літургія відправлялась настоятелем церкви Воздвиження Чесного Хреста (УГКЦ) у Кракові протоієреєм деканом краківсько-криницьким о. Петром Павлищем, під час якої, спільно з українською грома-

дою Кракова, помолились за Україну з нагоди 31-ї річниці відновлення Незалежності, а також за перемогу над ворогом, суверенітет та територіальну цілісність Батьківщини.

Захід став дуже емоційним. Українці завжди були нероздільні з вірою, а в темні часи цей зв'язок ще більше міцнів. Відчувались біль та надія, але з ними і нескінченна віра у добро для України.

23 серпня: День Прапора

23 серпня на площі Щепанській в Кракові понад 400 українців взяли участь у патріотичному флешмобі та розтягнули великий прапор України, співаючи гімн. Серед учасників було багато дітей з власними прапорами та плакатами. В усіх наворачались сльози при співанні гімну, адже для багатьох він з формальності перетворився на найголовнішу пісню у житті.

Перед цим в українське консульство завітала генеральна консулка Сполучених Штатів Америки Ерін Нікерсон у вишиванці, аби ще раз висловити свою підтримку та привітати українських дипломатів, а разом з ними — і всіх українців Кракова.

24 серпня: діти захисників України та Марш свободи

Вранці у Генеральному консульстві України в Кракові відбулась зустріч дітей захисників України, які втратили батьків на війні. З собою вони привезли картини, які передадуть у госпіталь для військових, а також створили плакат з побажаннями одужання та щасливого життя. В свою чергу, малюки також отримали подарунки: комплекти канцтоварів для школи та творчості, смаколики та кульки, які масово запустили у небо, загадавши бажання. Після офіційної частини діти ласували фруктами та розповідали про свої мрії. А згодом вирушили на відпочинок у дитячий табір в Закопаному.

До зворушливої зустрічі також доєдналися: голова краківського гуртка Об'єднання українців у Польщі Андрій Олійник, очільники Dystrykt 2231 Polska Rotary International Пйотр Янковський і Войцех Вжецьонковський, почесний консул Грузії у Львові Ярослав Музичко, голова ICC Polska-Ukraina Ришард Лучин, директор Carrefour Polska Region Poludnie Wschód Мацей Кубатий та директор Carrefour Kraków Zakopianka Себастьян Сенько та ще багато поважних меценатів та друзів України.

Фото Генерального консульства України у Кракові

Кульмінацією святкувань став Марш свободи, на який зареєструвалось майже 10 тисяч українців. Після мітингів, які відбувались на початку війни, цей захід став наймасовішим за участі українців у Кракові.

Марш почався біля пам'ятника Міцкевичу на Головному ринку, де Андрій Олійник та генеральний консул України у Кракові вголосі читали зворушливі промови. Потім звучав гімн, а далі колона рушила за заздалегідь запланованим маршрутом. Серед натовпу були люди різного віку: комусь — усього кілька днів від народження, а хтось — поважного віку і з паличкою. Але всіх об'єднувала любов до України. Молодь співала українських пісень, декламувала вірші Шевченка та Франка, старше покоління демонструвало власноруч вишиті вишиванки надзвичайної краси. Маленький хлопчик ніс величезний прапор з написом «Краматорськ». Виявилось, що прапор йому зшила хрещена матір два роки тому, і при евакуації він взяв найголовніше — символ України.

Через 20 хвилин маршу почалась злива, але люди рушили далі, утворивши величезний живий ланцюг. Так офіційно закінчилось святкування Дня Незалежності — незламністю, любов'ю та обіймами. ■

Нія НІКЕЛЬ

УКРАЇНА

Парад рашистської техніки на Хрещатику

Фото: The Village

Україна відсвяткувала свій 31-й День народження

Кожного року 24 серпня Україна святкує День Незалежності. Саме у цей день 31 рік тому Верховна Рада Української РСР ухвалила Акт проголошення незалежності України, який 1 грудня 1991 року підтвердив народ на Всеукраїнському референдумі. Цього року святкування сильно відрізнялося від усіх минулих через повномасштабну агресію росії проти України. До того ж 24 серпня припало на важливу річницю – рівно пів року активної боротьби за незалежність та суверенітет.

Анджей Дуда та Володимир Зеленський на відкритті Алеї Сміливості

Фото: Офіс президента України

Борис Джонсон у Києві

Фото: Твіттер Бориса Джонсона

Через воєнний стан та велику загрозу ракетних ударів масові заходи були заборонені. Але попри небезпеку в усіх містах України люди виходили на невеликі та невеличкі події: підняття прапора, вшанування пам'яті загиблих героїв тощо.

Так, 23 серпня, до Дня Державного Прапора України та Дня Незалежності України у Черкасах відбувся благодійний велопробіг на підтримку Збройних сил України – «Fire way до Перемоги!». Завдяки донатам близько двохсот учасників велопробігу, вдалося зібрати понад 20 тисяч гривень, які волонтери з Центру допомоги армії передадуть на потреби ЗСУ.

А 24-го у Львові сотні людей прийшли на Личаківське кладовище, аби віддати шану тим, хто поклав своє життя за свободу і незалежність. Серед них були ветерани війни на Донбасі, військовослужбовці, во-

лонтери, рідні загиблих героїв, небайдужі львів'яни та переселенці.

На свято приїхали найкращі друзі з-за кордону

У День Прапора Київ відвідав президент Польщі Анджей Дуда. Він разом із президентом України Володимиром Зеленським взяв участь у відкритті Алеї сміливості на Площі Конституції у Києві. До речі, саме польський президент став першим іноземним лідером, відзначеним на Алеї.

«Хочу висловити величезну повагу українському народу за його надзвичайний героїзм щодо своєї Батьківщини. Я хочу, щоб вони були впевнені у потужній підтримці Польщі, у тому, що поляки з ними і підтримуватимуть їх до останнього дня боротьби», – сказав він.

Відвідав Київ у День Незалежності й прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон. Його ім'я теж викарбували на Алеї сміливості.

«Те, що відбувається зараз в Україні, важливе для всіх нас. Саме тому я сьогодні в Києві. Саме тому Велика Британія продовжить підтримувати наших українських друзів. Я вважаю, що Україна може виграти і виграє цю війну», – зазначив він.

російська техніка на Хрещатику

Ще задовго до початку повномасштабного вторгнення російські пропагандисти неодноразово вихвалялися, що якщо захочуть, то їхня військова техніка буде на Хрещатику за три дні. Дійсно, на центральній вулиці Києва з'явилася російська військова техніка, але є одне але – вона або повністю знищена нашими ЗСУ, або пошкоджена і після ремонту буде передана українській армії. Виставку «полоненої» військової техніки можна було відвідати з 20 по 26 серпня, але найбільше відвідувачів прийшло саме у День Прапора та День Незалежності. Всього було представлено 80 одиниць техніки. Серед них: танк Т-90А «Владимир», ТОС-1А «Солнцепёк», зенітно-ракетний комплекс «Панцирь-С1».

Український прапор замайорів на тимчасово окупованих територіях

У День Незалежності на Харківщині, в Маріуполі та на Херсонщині майорили українські прапори. Про це повідомили у Головному управлінні розвідки: «Рух Опору передає вітання до Дня Незалежності з українського Маріуполя, Херсонщини, Харківщини, Донеччини, Луганщини та Криму. Незламним людям незламної країни!»

Ракетні обстріли та загиблі

Починаючи з опівночі та протягом всього дня по всій території України майже кожен годину лунала повітряна тривога. Тоді була зафіксована їх рекордна кількість – 189. Так, впродовж дня відбулося чотири прильоти по військовій інфраструктурі на Полтавщині, два ракетні удари по критичній інфраструктурі на Хмельниччині. Окрім того, ворог обстріляв з артилерії Харківщину, а на Запоріжжі тільки за 24 серпня надійшли повідомлення про 45 зруйнованих будинків. Лунали вибухи й у Миколаєві та області.

Найжахливіший теракт стався на Дніпропетровщині. Ворог обстріляв село Чаплине і влучив ракетою у потяг – 25 загиблих, серед них двоє дітей. Також поранення отримала 31 людина.

Переосмислення свята

Українці завжди любили свято Незалежності, тисячі людей із національною символікою виходили на вулиці міст, співали гімн, дивилися парад техніки та насолоджувалися святковими концертами. Але цього року багато хто зі сльозами на очах каже, що ніколи раніше до кінця не усвідомлював справжню цінність Незалежності – якою ціною вона дається. «Для мене День Незалежності завжди був великим святом, але тільки зараз я до кінця розумію, що Незалежність так просто не дається, за неї треба битися. Я дуже дякую нашим хлопцям за те, що вони нас захищають і молюся, щоб всі вони повернулися додому цілими та неушкодженими», – це слова пересічного українця в ці дні. У 2022 році люди бажають одне одному мирного неба та дякують Збройним силам України за їхню силу та мужність. ■

Валерія ГУРЖИЙ

Вшанування загиблих Героїв у Львові

Фото: Lviv Media

Велопробіг у Черкаській області

Фото: ГУ ДСНС України у Черкаській області

ПОДІЇ

▲ «Врятуйте в'язнів Азову!» Фото з фейсбук-сторінки Домівки Гданськ, автор Юрій Забіяка

Урочисте відзначення Дня Незалежності у Гданську

День Незалежності – для українців свято урочисте, загальнодержавне, яке об'єднує нас, в якому б куточку світу ми не перебували. І через це, що цьогоріч відзначення затьмарене трагедією в Україні, свято набуло нового сенсу: як ніколи раніше, ми прагнемо показати світові і одне одному, що не здалися, що завжди боронитимемо рідну землю, що війна неодмінно закінчиться нашою спільною Перемогою.

І саме тому урочистості в Гданську з нагоди Дня Незалежності України виявилися настільки щемливими: були і оплески радості, і сльози горя, і туги за Батьківщиною, і відчуття приналежності до єдиного народу, коли усі разом, приклавши руку до серця, співали державний гімн...

Цей великий захід спільно влаштували Консульство України в Гданську та гданський гурток ОУП. Святкування розпочалося богослужінням за мир в Україні у церкві св. Варфоломія та Покрови Пресвятої Богородиці, і це символічно, адже українці завжди зна-

ходили розраду у вірі, а у важкі часи – й поготи. Після цього відбулася урочиста частина у сквері Хрещення Русі-України.

– Щороку на День Незалежності українська громада збирається біля пам'ятника св. Володимирові Великому, засновнику Русі-України, який у 988 р. ввів її у світ європейської цивілізації. Покладаємо квіти, бо пам'ятаємо про цілі покоління наших предків, що творили націю і боролися за її державність. Пам'ятаємо про всіх, хто героїчно віддав і віддає своє життя за Україну та її майбутнє! – каже Єлизавета Кре-

мінська, голова Поморського відділу Об'єднання українців у Польщі.

Прозвучали гімни України та Польщі, присутні почули виступи високопосадовців.

– Історія України налічує тисячу років. І протягом останніх 450 ми з поляками маємо спільного ворога, – сказав Олександр Плодистий, консул України в Гданську. – Добре пам'ятаємо Варшавську битву, в якій Польща захистила свою незалежність. А зараз історія повторюється просто на наших очах: злочинна росія зазіхає на незалежність вже українську. Та свобода є нашою релігією. Україна була, є і буде незалежною!

Крім того, консул подякував полякам, які відкрили не лише свої двері, але і серця, щоб допомогти українцям. І на підтримку його слів пролунали гучні овації.

Далі слово взяв поморський воевода Даріуш Дреліх, зазначивши, що сьогодні Україна, як і Польща колись, зазнала нападу росії, що прагнула в минулому і прагне зараз знищити наші народи. І свято, яке мало бути радісним, перетворилося на сум та біль. Та Польща вірить, що Україна переможе, і готова допомогати усіма силами і надавати прихисток тим, хто його потребує.

Після урочистої частини вперше у Гданську відбувся Марш свободи до площі Солідарності. Скільки усміхнених облич, квітів, жовто-блакитних прапорів, скільки малюків та їхніх батьків у різнобарвних вишиванках було там!

А завершилося свято Незалежності великим концертним дійством у залі Європейського центру Солідарності, в якому взяли участь знані та молоді українські виконавці. Зокрема, Богдана Радченко, студентка Київської музичної академії, виконавиця та піаністка, та співак Андрій Шимбра. Крім

того, для гданської публіки виступив відомий український вокаліст, композитор, інструменталіст Павло Табаков, переможець українського музичного шоу «Голос країни-2» та телепроекту «Шанс», який заспівав разом з донькою Анастасією. Павло виконав авторські пісні, написані за час війни, зокрема композицію «Наш Маріуполь», від якої стискалося горло і навертали сльози. І закінчився концерт зворушливим виступом українського хору «Вирій» під керівництвом Валентини Замули, який вже добре знають у Тримісті.

– В цей день нас усіх об'єднала любов до України і бажання безупинно прославляти її мову і культуру. Адже саме це і є головною метою діяльності нашої хору, – каже засновниця колективу Ганна Текучева. – Так приємно, коли стільки людей об'єднуються для благої мети і допомагають дарувати українцям в Гданську можливість почути українських пісень і разом творити незабутні враження та емоції!

– Цьогоріч ми вперше організували Марш свободи, до якого долучилися сотні українців, вперше наші артисти виступили в найбільшому залі Європейського центру Солідарності. І щиро дякуємо директорів ЄЦС пану Базилію Керському за те, що приміщення для концерту надали безкоштовно. В такий важкий для України час, коли вона бореться так відчайдушно, виконавці подарували глядачам теплоту української пісні та ширість українського слова, – каже Єлизавета Кремінська.

І дійсно, емоцій на святі не бракувало. Як вистачало і засвідчень пошани, і дружби, теплих обіймів і потисків рук, слів вдячності і підтримки. І ми віримо, що ще на крок наблизилися до нашої спільної мрії – квітучої, мирної, незалежної України! ■

Валерія КІРІКОВА

День Незалежності у Білостоці

У центрі Підляського воєводства влада міста організувала «Інтеграційний фестиваль». Він відбувся у День Незалежності України та був спрямований, перш за все, на українців, які внаслідок російської агресії опинилися в Білостоці.

Усміхнені, у футболках з синьо-жовтими кольорами, з дітьми, які тримають у руках повітряні кульки та солодощі. Хтось розмалюваний у барви українського прапора. Беруть участь у майстер-класах, слухають виступи на сцені, одним словом – святкують і відпочивають. Біженці з охопленої війною України. На перший погляд, зовсім не видно, що багато з них – після травматичних воєнних подій. Це свято для них – сімейний фестиваль, організований мером міста Білостока Тадеушом Трусколяським, аби відзначити 31-у річницю незалежності української держави та інтегрувати українців з поляками.

Анна Коломієць 13 березня виїхала з Маріуполя, за три дні до того, як терористична росія розбомбила драматичний театр у її місті, вбивши 600 осіб, у тому числі й дітей. Під час «Інтеграційного фестивалю» вона веде психологічні майстер-класи з арттерапії для дітей і дорослих від фонду Polza.

– Ми вже довго тут, але воно все одно не минає, – каже Анна. – Таке відчуття, що нібито ми ще там. 24-го все в нас завершило. Але ми намагаємося жити, бо є діти, яких треба робити щасливими. Таким має бути їхнє дитинство. Тому зараз дуже багато організацій роблять усе для того, щоб і діти, і дорослі трішки відволіклися від того, що коїться в нашій країні.

На площі біля театру в Білостоці можна зустріти людей з різних міст України: Запоріжжя, Харкова, Рівного. Багато з них приїхало до Польщі після 24 лютого. Лишили свої домівки, роботу, чоловіків, дехто – власний бізнес. Кажуть, що сумують за домом, хоч усі підкреслюють надзвичайну самовідданість поляків.

– У нас полігон, щодня лякають, – каже Тетяна Казакова, що приїхала з

Рівного. – Маю троє дітей, і нам дуже страшно. Так, сумую, удома найкраще, але щиро дякуємо Польщі. Якби сама не побачила і не відчула, не повірила б – настільки люди допомагають, настільки в них щире серце!

«Інтеграційний фестиваль» тривав п'ять годин. Можна було подивитися виступи дітей, поспілкуватися, довідатися, чим займаються неурядові організації у місті. Малюків розважали, пригощали безкоштовною цукровою ватою і морозивом.

В акції взяли участь і українці, які вже багато років мешкають у Білостоці. Вони є членами різних фондів, організовують неформальні групи, товариства.

Віта Коцюбайло мешкає на Підляшші доволі довго. Вона тут працює з хорами, вчить українських пісень, а крім того – цікавиться підляським фольклором, активно співпрацює з місцевими українцями. Під час заходу Віта представляє фонд Białystok DziałaMY та показує з українськими дітьми невеличку виставу-казку «Втратити, щоб віднайти».

– Сьогодні День Незалежності України, і місто Білосток вирішило, що варто підтримати інтеграцію українців, – каже Віта. – Тут багато цікавого. Кожен фонд, який співпрацює з містом і допомагає українцям віднайти в білостоцькому середовищі, представлений своїми стендами. Є майстер-класи з малювання, виготовлення ляльок, є мильні бульбашки, можна поспілкуватися з рятівниками і поліцією. Так ми намагаємося показати, що ми – разом.

На заході присутні членкині арт-майстерні «Мальва». Серед них – Аліна Мельниченко, родом з Запоріжжя. З минулого року вона вчить підляських

дітей української мови в Громадській початковій школі св. Кирила і Методія в Білостоці. Під час фестивалю веде майстер-класи з народної іграшки. До неї навіть дістатися складно – майстриня весь час оточена щільним колом відвідувачів.

Зате про «Мальву» охоче розповідає її подруга – Оксана Шинкаренко: «Робимо безоплатні майстер-класи як волонтерки. Намагаємося таким чином інтегрувати українців у польське середовище, бо на заходи приходять і поляки, і українці, які разом роблять одну справу. Це їх об'єднує. Я, наприклад, виготовляю ляльки в національному одязі, але самі ляльки сучасні. Дівчата з нашої групи роблять мотанки, домовички. Ми існуємо недовго, пів року, поки неформально. У задумах – створити свій фонд, щоб повноцінно працювати і допомагати українцям стати частиною польського середовища».

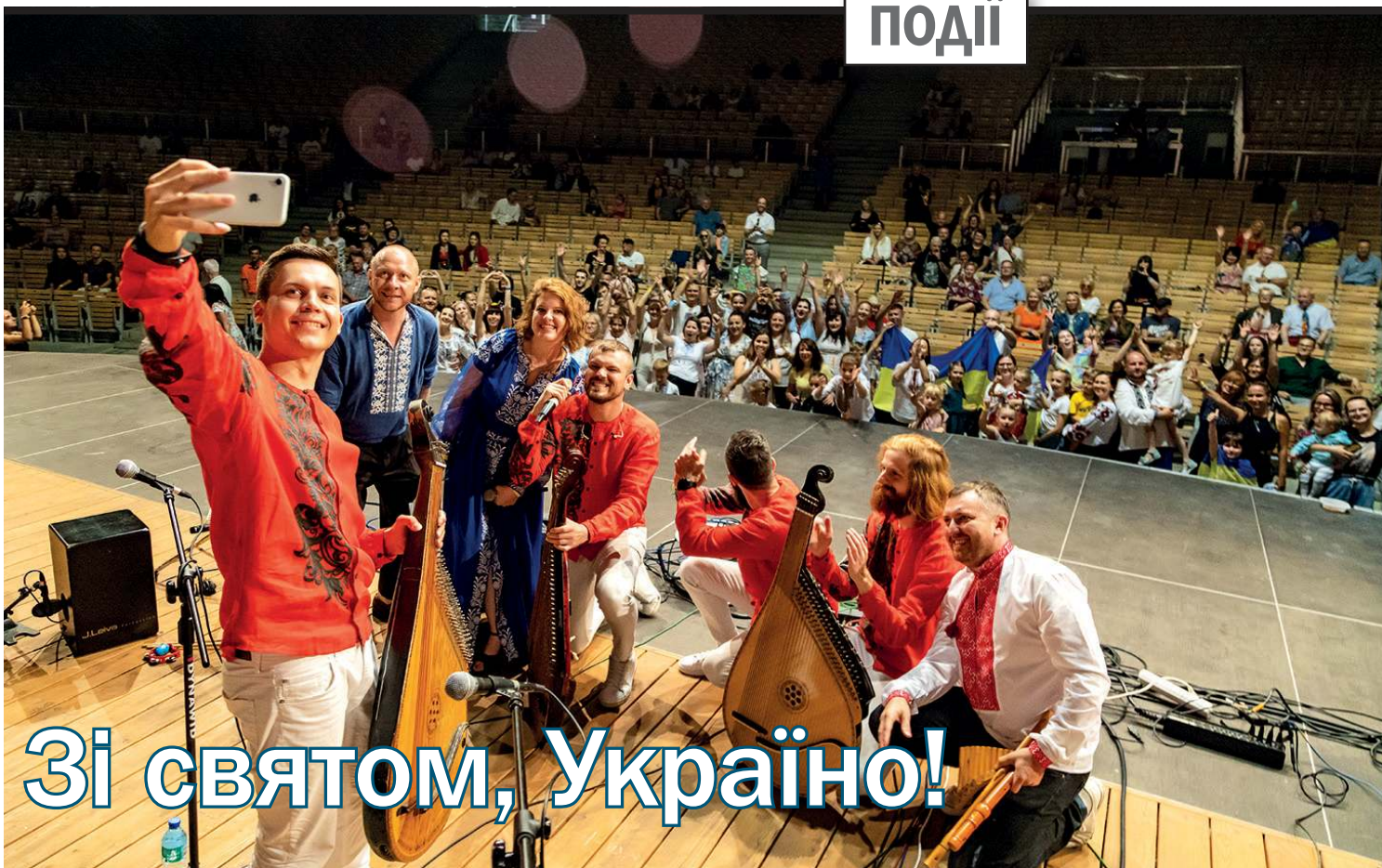
«Інтеграційний фестиваль» для вихідців з України – це привід відсвяткувати День Незалежності, а також нагадати полякам, що за східним кордоном їхньої країни вже пів року триває війна. І чергова нагода ще раз голосно сказати про жахливу ситуацію в Україні з'являється уже за годину після закінчення фестивалю. Саме тоді у центрі Білостока починається інша подія – демонстрація, яку спільно організовують українська та білоруська діаспори. Лунає український гімн, можна почути гучне «Слава Україні – Героям слава!». Українці та білоруси вкотре спільно виступають проти війни, нагадують про жахіття, яке не скінчилось, та разом з поляками відзначають День Незалежності України. ■

Людмила ЛАБОВИЧ
Фото авторки статті

Тетяна Казакова з дітьми

ПОДІЇ

▲ Гурт «Шпилясті кобзарі»

Захоплюючі танці та надихаючий спів у виконанні артистів з Польщі та України – саме таким був благодійний концерт до Дня Незалежності України «З Україною в серці», який у кошалінському Амфітеатрі організували товариство «Майстерня» та Об'єднання українців у Польщі. Артисти показали, що ніхто не здатен зламати український дух й що разом ми – сила.

— Для мене відзначення 31-х роковин Незалежності — це важливий день, бо попри те, що я полька, перш за все почувуюся українкою. Тому тішуся, що сьогодні я разом з іншими українцями, — каже лемкиня з Кемпиць.

— Останні чотири місяці я допомагала біженцям у Кошаліні, будучи волонтеркою на Hali Gwardii, тому хотіла долучитися до відзначення Незалежності України. Хай ця війна нарешті закінчиться, а українці хай почнуть жити нормально! — каже зворушена полька, яка прийшла на концерт з онучкою. Тося також приходила на Hali Gwardii, де бавилася з дітьми біженців — там познайомилася з товаришкою Дашею.

За кошти, зібрані під час концерту, буде придбано тактичні аптечки, які рятують життя українських військових та цивільних у Донецькій та Харківській областях. Допомога організовуватиметься разом з фондом Uniters, з яким від самого початку повномасштабної війни співпрацює товариство «Майстерня» (до війни вони спільно організовували акцію «Свята без тата»).

— Нас дуже багато — ми об'єднали по всьому світі майже три тисячі волонтерів. Кошалін не треба закликати допомагати, оскільки тут прекрасно знають, що робити. Однак я прошу: не зупиняйтеся, бо в Україні потребують вашої підтримки! Там солдати в окопах чекають на нашу допомогу, тому на додачу

до того, що роблять польська держава та світ, кожен з нас також мусить допомагати — це наш обов'язок. Підтримуючи Збройні сили, ми вбережемо дітей від сирітства, й тоді акція «Свята без тата» не матиме такої широкої аудиторії (до 24 лютого у її списках було чотири тисячі дітей — прим. ред.), — каже Галина Андрушков з фонду Uniters.

Під час концерту було проведено аукціон. За кошти з продажу репродукції малюнку з виставки «Я покажу вам мою Україну», картини, виконаної петриківським розписом, а також ляльки-мотанки теж буде куплено тактичні аптечки. Організатори благодійного концерту дякують усім, хто долучився до цього, адже саме завдяки таким крокам можемо допомогти Україні.

— Сьогодні разом з вами гортаємо 31-у сторінку історії Незалежності України, яка виявилася найбільш трагічною для кожного з нас. Але попри біль та сльози, вибухи та тривоги сирен, про які розповіли біженці, що опинилися у Кошаліні та околицях, ми хочемо з надією та вірою у майбутнє привітати усіх з Днем Незалежності України. 24 серпня 1991 р. — епохальна дата для мільйонів українців на рідній землі та в усьому світі: це справдження споконвічної мрії про власну державність, яка втілилася без жодної краплі крові. Сьогодні, у 31-і роковини історії незалежності України, її земля полита

▲ Солостка гурту «Hulla»

кров'ю, і ми мусимо допомогти відбудувати зруйновані міста та села, аби кожна сім'я біженців могла повернутися до рідної оселі, — сказала, вітаючи гостей, Дарія Антошко, голова товариства «Майстерня». Українці бачать, з якою гостинністю, з якими відкритими серцями приймають їх поляки, і цим концертом організатори хотіли подякувати їм за підтримку та неймовірну допомогу, яку надають Україні в такі важкі для неї часи.

— Відзначати нині роковини Незалежності непросто, проте важливо, що

святкування проходять так велично, оскільки так ми показуємо всьому світу, скільки нас та які ми є. Нам треба щодня використовувати будь-які можливості, аби нагадувати про те, що коїться в Україні, оскільки потроху про війну забувають, трагедія «замілюється», — каже засновник і лідер гурту «Шпилясті кобзарі» Ярослав Джусь. Гурт спеціально для виступу на концерті приїхав з Києва й зачарував глядачів майстерною грою на бандурі.

— Для нас бандура від самого початку була родзинкою української культури: вона нам подобається як за формою, звучанням, так і за кількістю струн. То ж за оці 11 років існування гурту ми не просто концертували, а розбудовували бандурну спільноту, завдяки чому бандура з'явилася на таких майданчиках, про які ніхто раніше й не мріяв. Зараз бандура потроху стала інструментом, знаним у світі, а не лише в Україні, — каже Ярослав Джусь.

Моїм особистим відкриттям став лігницький гурт Hulla — вперше мала можливість слухати ансамбль, і його музика просто захоплює.

— У нас було велике бажання мандрувати музичними стежками наших предків, тобто Бойківщиною, Лемківщиною та Гуцульщиною. А потім завдяки етнографічним дослідженням, а також ансамблю «Крайка» ми мали нагоду записати свій перший диск зі старими піснями у модерних аранжуваннях, які можуть бути цікавими для сучасного слухача, — каже член гурту Андрій Олійник. І справді, його музика глибоко закорінена у фольклорі, а кожна пісня — чудове музичне видовище, яке захоплює та надихає.

Під час концерту виступив також львівський гурт ATMASFERA, вокалістка Анна Курак зі Слупська, танцювальний колектив «Студенти танцюють» та кошалінські виконавці: хори «Майстерня пісні», «Інтонанції», «Первоцвіт», дует «Мелодія», вокально-інструментальний ансамбль «Гармонія» та соліст Адам Кіцуля.

— Нам дуже приємно, що відзначення Роковин Незалежності відбувається у такому престижному залі — для нас це дуже важливо. Проте серце крається, коли чуєш наші пісні, бачиш вишиванки — тоді розумієш, що українська культура ціниться не тільки в Україні, а й поза її межами, а зараз її прагнуть знищити, — каже біженка, яка до Кошаліна приїхала з Івано-Франківська. А жінка з Полтавської області додає: ми дуже сумуємо і з нетерпінням чекаємо на повернення додому! ■

Анна ВІННИЦЬКА

Фото — Андрій Сербовський

Гурт «Студенти танцюють»

На весілю в Конечні (3)

Продовження з попереднього номера →

Текст подала Єва КСЕНИЧ-ЧУХТА,
до друку приготував Андрій КСЕНИЧ

Коли госьці приїхали на подвіря молодиці, то так заспівали:

Ту мій дім, ту мій дім,
Ту моє кохання,
Ту мої коники,
Ту моє мешкання.
Отвор, мила, отвор,
Бо-м ту давно не был,
Бо я твої двері
Отворяти забул.

Отвор, мила, отвор,
На широко врата,
Жебы-м си не зламал
Перечко зо злата.

Бо як бы-м сой зламал
Єдну голузочку,
То бы-с юж не была
Моя фрайречка.

А свашкы сьпівають:

Знала-с ты, Марисю,
Же ту придут свашкы,
Было повішати
Ручники на дашкы.

Пустте же нас, пустте,
Або нам отворте,
Бо ся погніваме,
То ся повертаме.

Староста иде дуркати до двери, жебы ім отворили и повідат, же идут здалека и ся помучили. Газда зо-за двери звідуює ся: «Што вы за люде, бо вас не знам, одкаль-сте, ци мате дакі документ?» Староста повідат, же «идут здалека, зо сходу, а документ маме од пана молодого, бо він нас ту запросил и повідал, же вы мате для нього дівку, з котром він хоче ся з женити». На тім бесіда ся не кінчит, бо газда повідат, же «коли-сте юж ту пришли, то добрі, але дівкы неє дома, бо деси пішла». На таке привитання не можна было одповісти інакше, лем, же будут чекати аж верне. Але родиче молодой юж отворяют двері и просят вшыткых до хыжы. Староста иде перший, гварит: «Дай Боже добрий ден и най ся добрі діє в вашім домі!» Родиче молодиці одповідают на привитання и просят до стола, бо на нім юж вшытко готове для гості. Молодий з дружбами входять парадні, не знимают капелюхів и так стоят.

Музыканте зачынают грати, свашкы сьпівають:

Пришли-зме ту, пришли,
Сіли на лавицю,
Дайте же нам, дайте,
Нашу молодицю.

Не будеме пити
Тоту гірку воду,
Покаль нам не дате
Нашу панну млоду.

Дайте же нам, дайте,
Што нам мате дати,
Бо мы юж не годни
Так долго чекати.

Не будеме їсти
Курочку печену,
Покля нам не дате
Янічкову жену.

Не пришли-зме до вас
По хліб, по горілку,
Але зме ту пришли
До няня по дівку.

Выход, Марись, выход,
З той новой коморы,
Выношай, выношай,
Вінок барвінковий.

Староста повідат, же сам піде до коморы, тай найде молодицю. Иде там, а в коморі юж чекат молода з дружками. Староста выпроваджат єдну дружку для пана молодого и повідат, же нашол гарду дівку, але не зна ци то тота. Сьміют ся з того вшыткы весільники, а музыка весело грає. Молодий ся призерат и не познає, повідат, же то якась інша. Зато госьці повідають, же єй приймут и дадут дружбови. Дружка сідат коло свого дружбы и припинат му букет на груди на лівий бік. Староста иде глядати другий раз, выводит другу дружку и повідат, же то певно тота. Молодий крутит головою и повідат, жебы дали єй другому дружбови. Дружка сідат коло свого дружбы и робит того само, што зробила перша. Староста иде глядати третій раз молоду в коморі и находить єй, бо ніби юж вернула. Выводит староста молодицю, музыка весело грає, але він ся ишы звідуює молодого, ци то акурат на тоту чекал? Молодий повідат, же «то она єст мі суджена и буде моя жена». Молодиця має в руках танір з білым букетом для молодого. Сідають обое за стіл и там припинат му она букет на праві стороні груди.

Свашкы зачынают сьпівати, гудаки грають:

Сілам собі за кряк,
Сьпівам собі сьак-так.
Тепер, мій миленький,
За віночок заплат.

Молодий вынимат грошы и кладе на танір. Молодиця дякує, бере їх з таніра и дає молодому. На закінчєня той церемонії цілує го. Свашкы дале сьпівають:

Хоц бы-с мі насыпал
Пінязи як маку,
То мі не заплатиш
Віночка до знаку.

Хоц бы-с мі насыпал
Пінязи як лою,
То мі не заплатиш
За поштивіст мою.

Пристала, пристала
Кошеля до тіла,
Достала Марися
Кого сама хтіла.

Пані млода наша
Поімала пташа,
Таке поімала,
Што з ним буде спала.

Треба ся нам, треба,
З дому выберати,
Нашы молодята
Барз хотят шлюб брати.

Штырі коні в цугу
Пятий на ланьцуху,
Зберай же ся, Марись,
З Ванюсьом до шлюбу.

Ходме же мы, ходме,
Бо юж час-година,
Бо до нашой церкви
Барз далека миля.

Староста стає серед хыжы и повідат: «Дорога родино и всі госьці, прошу встати и мене послухати». Тепер наступит важний момент в весільні церемонії, зато він ся так до люди звертат. А дале повідат: «Няню, мамо, просиме вас жебы-сте поблагословили свою дівку Марисю и разом з ньом свого зятя Ваня, на першу спільну дорогу їх жытя, бо без Бога ани до порога. Тепер вшыткы разом з молодятами и цілом родиною підеме до церкви, бо там они будут собі присігати». Староста бере столец, ставлять перед родичами, жебы посідали.

Свашкы зачынают сьпівати, гудаки грають:

Треба бы нам, треба,
Стільця шырокого,
Нашы молодята
Роду великого.

Роду великого,
Стану малженьського,
Треба бы нам, треба,
Стільця шырокого.

Мусіла-с ся, Марись,
З родиною гнівати,
Бо она ти не хце
До стільця сідати.

Зышла ся нам, зышла,
Ціла родинонька,
Сіли нам на столец
Няню и мамонька.

А наша Марися
В руках хуша носит
Од своїх родичів
Одпущіня просит.

Молодята клякають перед родичами и просят од них благословліня. Няню и мама кладут ім на головы руки и благословлять в шесьцю, здоровлю, радости многі літа разом прожыти. Молоды встають, музыка грає в ритмі марша, же юж будут виходити, але староста каже чекати, бо потрібны сут му тепер дружбове. Староста просит першого дружбу, жебы стал коло двери и сокыром їх перекрестил. Потім дружба переходить поріг, иде до стола и стає коло нього. Другий дружба тіж перекрестил двері, перешол поріг до сіни и стал з другой страны двери. Молодята тримають в руках біле хуша за рогы, а староста тіж імат за єден рожок и так выпроваджат він молодята без поріг, а треба го перейти перше правом ногом. Коли молоді сут юж на дворі, то госьці сьпівають так:

Посмотрю я собі
На церков, на вежу,
Бо я свій віночок
До церковці несу.

До церкви ишли піше. На переді музыканте, за нима староста, молодята и дружбове з дружками; дале свашкы и родина. Ишли вшыткы помалы на службу Богу, бо до церкви было близко. В церкви молодой и дружбове стояли в капелюхах на голові. По службі староста выпроваджат молодих під дзвіницю, за нима иде сьвашеник. Під дзвіницею молоді стоїт по ліві руци молодого. Єгомосьць звідуює ся ци мають непримушену волю вінчати ся, на што молодята одповідають, же так. Коли єгомосьць провадит обое до церкви, то дружбове берут капелюх молодого на сокырки и тримають над головами молодят без цілий шлюб. Молоды тримають в руках сьвічки. По шлюбі тоты сьвічки забирають свашкы, бо будут потрібны и на очепинах, и коли будут ламати балец. Шлюб з присягом тягне ся дос долго, а єст в нім медже іншыма такий важний момент, коли треба зо сьвашеником трираз обыйти столик-тетрапод, а чути товди такы торжественны слова: «Ісає ликуй!». На закінчєня єгомосьць складат молодым жычєня, благословит ім на першы спільны кроки и ціле житя, а вшыткы сьпівають ім «Многая літа». Аж тепер дружбове кладут молодому капелюх на голову. Староста иде спереду, молодята за ним, дале дружбове з дружками и ціла весільна родина. На дворі зачынают грати музыка, а дружбове сьпівають:

Зелене-м посіял,
Зелене мі зышло,
Яке-м дівча любил,
Таке за ня пішло.

Так єм присігала,
Аж мі ноги стерпли,
Же тя не опушу,
Аж до самой смерти.

Вшыткы разом идут до дому молодиці, гудаки грають цілий час, а на подвірю сьпівають так:

Пішли-зме до шлюбу,
Шлюбу нам не дали,
Нашы молодята
«Отче Наш» не знали.

Молода зачала
«Отче Наш» гварити,
Молодий ся не знал
Ани перекстити.

Ани-м ся не думал
В тім рочку женити,
Мусіла-с мі, Марись,
Штоси поробити.

Штоси-с поробила,
Штоси зісти дала,
Добрі ня за тобом
Пся мати не взяла.

Родиче молодиці отворяют двері, просят вшыткых гости до хыжы сідати за столы, бо госьці сут юж барз помучены. Староста потверджат, же так справді є, то сядут. Свашкы сьпівають:

Сідайте за столы,
Ту наша родина,
Бо ся ту зачынат
Велика гостина.

Вшыткы сідають за столами, газда несе палюнку и погарик, жебы госьці зачали пити.

Газдыні несут обід. Найперше давали росіл з бандурами, а колиси давно, то ишы давали до великих спільных мисок. Газдыні нагваряють до ідла, «бо буде студене», але свашкы знають своє, и одповідають, же не будут ани їсти, ани пити:

Не будеме їсти,
Не будеме пити,
Покля не будеме
«Отче Наш» гварити.

На то стає староста и ціла весільна родина. Староста зачынат гварити «Отче Наш» и «Богородице Діво», потім благословит ідло на столі и товди зачынають вшыткы їсти и пити палюнку помалы з єдного погарика. Коли погарик трафлять до свашкы, то она так засьпівала:

Дай Боже здоровля,
Высокий витязю,
Малий погаричок
Выпию одразу.

Друга свашка тіж сьпіват, а обом грає музыка:

Не піду я домів,
Ани ся не рушу,
Ніж я на тім столі
Фляшку не высушу.

Добрий тот погарик,
Што вколо нас біжыт,
Од госьця до госьця,
Бо ся так належыт.

Газдыні збирають порожні мискы и дають друге ідло; капусту на меньшы мискы, а мясо на таніры. Дружбове виходять зо-за стола и крають хліб так, жебы вшыткым старчыло. Музыканте тіж сідають за стіл наїсти ся, жебы мали силу грати, бо без них, то жадне, хыбаль лем смутне весіля. Свашкы одпочали и знов зачынають сьпівати:

Допомож нам, Боже,
И Ты Божа Мати,
То гнесьне весіля
Щасливо зачати.

Щасливо зачати,
Щасливо скінчыти,
Жебы молодятім
Было добрі жыти.

Далі буде

Історія

▲ Настрої в Україні. Серпень 1991-го

Як СРСР доживав свої останні дні

Жалоба за режимом – так можна було сприйняти трансляцію балету «Лебедине озеро» на радянських теле- і радіостанціях 19 серпня 1991 року. Чому саме так? Тому що за радянською традицією, коли в країні помирав високопосадовець, як наприклад, генсеки КПРС (генеральні секретарі комуністичної партії СРСР) – Брежнєв (1982 р.), Андропов (1984 р.), Черненко (1985 р.), то телебачення та радіо транслювали здебільшого класичну музику й балет. Але цього разу «Лебедине озеро» стало своєрідним реквіємом за старим радянським режимом, який намагались реанімувати заколотники.

Відчайдушна спроба «старорежимників»

Серпень 1991 року розпочинався з надією на реформування СРСР в межах нового Союзного договору про створення Союзу Суверенних Держав на базі республік СРСР, ідею якого уже не перший місяць просував президент Радянського Союзу Михайло Горбачов (помер 30 серпня 2022 року – ред.). І він майже досяг в цьому успіху. Міжнародні лідери, зокрема, президент США Джордж Буш-старший та прем'єр-міністерка Великобританії Маргарет Тетчер були чи не найбільшими прибічниками Горбачова та його планів. В середині країни радянському лідеру вдалося досягти попередніх домовленостей з головним своїм опонентом Борисом Єльциним. На 20 серпня було заплановано підписання союзного договору, за яким мав, так би мовити, продовжити існувати «реформований» Радянський Союз. Тому на початку серпня Михайло Горбачов зі спокійним серцем з усією родиною поїхав на відпочинок до Криму.

Однак, новини 19 серпня стали шокком як для тодішнього радянського очільника, так і для всього світового співтовариства. О 6-й ранку 19 серпня 1991-го теле- і радіоканали передали звернення до народу прокомуністичного ДКНС – «Державного комітету з надзвичайного стану» на чолі з віцепрезидентом Геннадієм Янаєвим, оголосивши про введення надзвичайного стану на термін до 6 місяців. До складу ДКНС увійшло тодішнє військово-політичне керівництво країни: Геннадій Янаєв, Валентин Павлов, Володимир Крючков, Дмитро Язов, Борис Пуго та інші.

Частина заколотників навіть поїхала до Горбачова в Крим. Вони запропонували очільнику СРСР на вибір два варіанти: або він підписує указ про введення надзвичайного стану, або тимчасово передає свої повноваження Геннадію Янаєву – нібито через проблеми із здоров'ям. Але радянський лідер на жодну із пропозицій не пристав. І заколотники пішли на крайні заходи: послаючись нібито на статтю 127 (7) Конституції СРСР відсторонили Горбачова від влади і ввели в країні надзвичайний стан. Хоча жодних причин для його введення не було: станом на 18 серпня 1991-го не було зафіксовано ані стихій-

▲ Михайло Горбачов

них лих, ані техногенних катастроф, ані соціальних заворушень. Просто консервативне крило ЦК КПРС (комуністичної партії) намагалось зупинити демократичні перетворення в державі і зберегти СРСР. Заколотники розуміли, що із підписання нового Союзного договору вони втратять свої повноваження та владу.

▲ Леонід Кравчук на трибуні Верховної Ради, 1991 рік

Провальна пресконференція

До Москви ввели війська, і путчисти, відчувши себе більш впевнено, вирішили дати пресконференцію. Врешті, декрет про введення надзвичайного стану в країні, який зачитали диктори телебачення, та «Лебедине озеро» на всіх державних каналах могли призвести до більшої паніки в радянському суспільстві та посилити несприйняття путчистів міжнародною спільнотою. Тому

ввечері 19-го головні заколотники дали спільну пресконференцію, куди були запрошені не тільки підконтрольні владі представники медіа, але й чимало іноземних журналістів.

З промовою виступив Геннадій Янаєв. Він весь час наголошував на серйозній політико-економічній ситуації в країні, до якої призвели горбачовські реформи, і обіцяв якнайшвидше перейти до обговорення нового Союзного договору. Після виступу журналісти почали ставити питання. І тут головний задум пресконференції полягав в тому, якщо лунало запитання від невідконтрольного владі, так би мовити, «випадкового» журналіста, то його одразу витісняло питання від «правильного», контрольованого представника медіа. Та ситуація вийшла з-під контролю.

Спочатку було неочікуване питання від російської журналістки з опозиційної «Независимой газеты»: «Чи розумієте ви, що сьогодні вночі ви здійснили державний переворот, і яке з порівнянь вам здається коректнішим – із сімнадцятим чи шістдесят четвертим роком?» Це був натяк на більшовицький переворот 1917-го та зміщення Микити Хрущова у 1964-му. Янаєв ухилився від відповіді.

Утім наступне запитання іноземного кореспондента теж було неочікувано гострим: «Чи не консулював комітетників генерал Піночет, який у 1973-му очолив переворот у Чилі?» Залом прокотилася сміх та оплески. А путчисти явно занервували. Пресконференція загалом виявилася провальною для заколотників. Вони виглядали хворобливо і невпевнено.

Натомість сили набирали мітинги та акції непокорі в Москві. Борис Єльцин очолив опозицію до путчистів. А ті в свою чергу так і не віддали наказ на застосування сили. Сподівались на підтримку радянських лідерів України, тож відправили сюди свого довіреного представника – генерала Варенникова. Але і тут їх чекало суцільне розчарування.

Позиція очільника України

Заступник міністра оборони СРСР генерал Валентин Варенников наполягав на введенні в Україні надзвичайного стану: «Горбачов хворий, влада в країні перейшла до новоствореного органу Державного комітету з надзвичайного стану. Із четвертої ранку 19 серпня в Москві, з огляду на загострення ситуації в столиці та загрозу заворушень, в інтересах безпеки громадян оголошено надзвичайний стан. Я прибув до Києва

Крім того, з Москви ми поки що жодних указівок не отримували. І врешті, найголовніше: введення надзвичайного стану загалом в Україні чи окремому регіоні – справа Верховної Ради, так вимагає закон. Ми володіємо інформацією, що ситуація і в Києві, і в місцях достатньо спокійна, не потребує жодних надзвичайних заходів». На цьому Кравчук і стояв. Як не переконував і не наполягав московський генерал на введенні надзвичайного стану і особливо нестабільній ситуації на Західній Україні, де за його словами «все контролює суцільний Рух» (мав на увазі Народний Рух України), вплинути на рішення Кравчука ніяк не вдавалось.

Власне, саму позицію голови Верховної Ради УРСР можна було зрозуміти. Путчистам не було що втрачати, а для Кравчука їхня перемога ставила хрест на його політичній кар'єрі, а можливо, й свободі. Але і до відвертої непокорі за прикладом Єльцина український очільник теж не був готовий. Він обрав іншу стратегію: робити все, що йому до снаги, щоб не дати військовим приводу ввести в Україні надзвичайний стан. «Передчуття підказувало мені: треба тягти час, уникати зайвих рухів, і все буде гаразд», – згадував пізніше Кравчук.

Згідно обраного плану він і діяв. Увечері 19 серпня Кравчук виступив по радіо та телебаченню зі зверненням. Він не підтримував путч, але й не засудив його, натомість закликав до спокою та попросив дати йому та колегам час, який нібито був необхідний, щоб оцінити ситуацію.

21 серпня, в останній день путчу, Кравчук прокинувся ще перед четвертою ранку від телефонного дзвінка: депутати від опозиції вимагали скликати термінову нараду Президії Верховної Ради, оскільки військові в Москві розпочали штурм Білого дому, де перебував Борис Єльцин. Відповідь Кравчука була очікувана: посеред ночі на ситуацію в Москві однаково ніяк не вплинути, тож нарада може почекати початку робочого дня. А на час, коли Кравчук приїхав до парламенту, ситуація уже кардинально змінилась – путчисти програли, Єльцин переміг. Останнього й підтримав офіційно Кравчук.

22 серпня очільник українського парламенту погодився скликати позачергову сесію Верховної Ради. Але питання незалежності не стояло на її порядку денному. Кравчук до цього ще не був готовий. Натомість, він пропонував парламенту засудити путч, установити парламентський контроль над розташованими в Україні військовими, КДБ та міліцією, створити національну гвардію та вийти з перемовин про підписання нового Союзного договору.

Леонід Макарович заявив журналістам: «Не треба стрімголов підписувати Союзний договір. Думаю, зараз у Радянському Союзі треба сформувати уряд перехідного періоду, можливо, комітет чи раду з дев'ятьох осіб чи близько того, що могла б захистити діяльність демократичних інституцій. Потрібно переоцінити всі форми політичного життя». Його пропозиція полягала в повному демонтажі союзного центру в колишньому вигляді та заміні його комітетом республіканських лідерів. По суті, це була програма конфедерації.

Для українського очільника було зрозуміло, що старий режим остаточно вмер, а відчайдушна спроба зграйки старих апаратчиків його реінкарнувати виглядала кволом. СРСР доживав свої останні дні. ■

Стаття підготовлена за матеріалами архівів та інтернет-ресурсів.

Олена ГУМЕНЮК

ПОДІЇ

День Незалежності в Ольштині

Відзначення Дня Незалежності України в Ольштині 24 серпня організувала Спілка «Два крила», створена українськими жінками, які в результаті російської агресії опинилися у столиці Вармії та Мазур.

Свято не могло не відбутися!

Захід підтримали місцева українська нацменшина та влада міста. За артистичну програму відповідали учасники спілки та запрошені гості, серед яких був ольштинський ансамбль «Сузір'ячко» та солістки Амелія Куштала і Марічка Притула. Публіці презентували як народні, так і сучасні пісні і танці. Крім цього, організатори забезпечили містечко майстрів та

майстер-класи з писанки, мотанки, вишивки тощо. Відбувся й ярмарок товарів з України. Учасники могли відвідати виставку репродукцій картин українських художників та оглянути прекрасні писанки. Під час заходу збирали пожертви на Збройні сили України. «Попри страшні події, які з нами відбуваються, це свято не могло не відбутися», — сказала від імені організаторів Тетяна Ревенко, одна із засновниць Спілки «Два крила».

Служачи Україні — служимо Європі

До учасників звернувся також президент Ольштина Пйотр Гжимович, який наголосив на польсько-українській солідарності під час війни і запевнив у підтримці біженців у місті.

Серед офіційних гостей був також віцемаршалок Вармінсько-Мазурського воєводства Мирон Сич. Він пригадав, що 24 серпня 1991 року мав приємність бути в Україні і пізніше брав участь у важливих для її новітньої історії подіях. «Але я ніколи не думав, що День Незалежності будемо відзначали у таких трагічних обставинах», — сказав Мирон Сич. Водночас він висловив впевненість у перемозі України і подякував

▲ Ольштинський ансамбль «Сузір'ячко»

польській стороні за підтримку у боротьбі. До цих слів приєднався ще один з почесних гостей, голова Ольштинського відділу Об'єднання українців у Польщі Степан Мігус. Звертаючись до українських жінок, він щиро подякував їм за опіку над дітьми. «Майбутнє України без дітей, яких тут бережуть матері, не буде можливим», — говорив Степан Мігус. Ще один з промовців, єпарх ольштинсько-гданський владики Аркадій Трохановський, закликав всіх українців бути амбасадорами України і демонструвати такі цінності, як воля, правда та любов. Він закликав

до єдності, в якій слід шукати сили: «Всіх вас дуже прошу — будьмо разом. Служачи Україні, служимо усій Європі та виконуємо заповідь про любов до ближнього». Привітання офіційних гостей завершив голова Комісії нацменшин Вармінсько-Мазурського Сеймику Ярослав Слома. За його словами, польсько-українська солідарність мусить тривати, оскільки вона допомагає побороти фашистську росію. Він висловив сподівання, що вже незабаром Польща та Україна спільно посядуть гідні місця серед народів об'єднаної Європи. ■

▲ Гості з України презентують свої таланти

«Життя не можна поставити на паузу»

Тетяна Ревенко зі Спілки «Два крила» — про День Незалежності України в Ольштині та діяльність і пріоритети організації

— Відволіктися від важкої дійсності, показати свою присутність чи щось інше — якою нагодою для вас став День Незалежності України?

— У «Двох крилах» ми об'єднали різних жінок. Людина, коли їй важко, шукає якогось ресурсу і основ, іноді — в звичайних справах. Єднання в культурній площині стало для нас терапевтичним. Ми не планували великого свята, а просто хотіли презентувати те, що нам вдалося зробити за два місяці, і показати, як нас багато. Ми хотіли також запевнити, що ми не здаємося, що ми разом і ми сильні. Що попри все, наші діти посміхаються, і ми тішимося цьому. Життя не можна поставити на паузу, бо, попри біль, воно все одно триває. День Незалежності — це, в моєму розумінні, день народження. Його не можна відкласти, якщо ти захворів або якщо тебе побили вороги. Доки ти живий, твій день народження завжди настане. Доки Україна жива, буде її День Незалежності, де б ми не перебували.

— Як вам вдалося зібрати так багато виконавців?

Вони самі прагнули виступити. Мені взагалі не доводилося їх умовляти. Більше того, в підсумку, ми не знали, куди їх додавати. Це тому, що люди

шукають можливості проявити себе, знайти однодумців та заспокоїтися. Тут зібралися біженці, які приїхали через війну, багато з них тяжко працюють, і не за своєю спеціальністю. Звісно, вони шукають можливості самореалізації. Всі артисти на святі — це волонтери.

— Крім виступу на сцені, ви запропонували багато інших розваг: різні стенди, виставки, розфарбовування обличчя тощо...

— Це просто магія, і це свідчить, як багато нас приїхало. Ми відрізняємося від тих людей, які прибули раніше просто за кращим життям. Нас до цього змусили, ми не мали виходу, і нам треба було тут виживати та триматися за щось. Триматися одне за одного. Пам'ятаю, що першого тижня я ходила містом і шукала: де мої люди, що робити? І так є досі — ми шукаємо своїх людей, бо коли ми разом, то нам легше. Тоді твориться такий світ, в якому забуваєш, що ти не в Україні.

— Які ваші плани на майбутнє?

— Нам дуже потрібне організоване дозвілля і позакласні зайняття для дітей. Це те, що необхідно зробити вже з вересня. Зараз шукаємо можливості і підтримки у цьому. Ми плануємо переговори з місцевою владою. Поки що нам вдалося провести у Ольштині літній табір для дітей. Ми б хотіли створити групу подовженого дня для школярів, щоб вони там робили уроки онлайн з українськими школами. Люди не готові відмовитися від нашої освіти, бо вона якісна і доступна для наших дітей. Але тягнути дві освіти, коли дитина вже пішла в польський клас, дуже складно. Для мам, які тут без чоловіків, це важко також в організаційному плані, тому хочемо їм допомагати. Мусимо також продовжувати культурні зустрічі для дітей та жінок. Щойно ми познайомилися з представниками місцевої української меншини — і, може, разом будемо щось думати. Не менш важливо, що поляки нас дуже підтримують. Я певна, що спільно ми зможемо зробити багато корисних і цікавих справ. ■

Сторінку підготував
Григорій СПОДАРИК

▲ Гурт «Чорні черешні»

ПОДІЇ

▲ Війт Марта Камінська та секретар Селищної ради Печеніжина Олександра Дудінчук під час передання машини та гуманітарної допомоги

XXII Народні гуляння в Асунах

В Асунах на півночі Вармінсько-Мазурського воєводства 27 серпня уже в двадцять друге проходили «Народні гуляння». Захід традиційно присвячено Дню Незалежності України та 75-м роковинам депортації українців у межах акції «Вісла».

Активізуватися у допомозі

Організаторами заходу були Ольштинський відділ Об'єднання українців у Польщі (ОУП) та місцевий асунсько-молтайнський гурток і гмінний осередок культури в Барцянах. На сцені виступили: гурт «Чорні черешні» (Луцьк/Рівне), гурт «Друзі» (Венгожево), солістка Марічка Притула (Запоріжжя) та вокалістки Оксана Атаманюк і Марія Явдошняк (Печеніжин). Свято від імені організаторів відкрили голова Ольштинського відділу ОУП Степан Мігус та війт гміни Барцяни Марта Камінська. Голова підкреслив, що свято є гарною нагодою подякувати полякам за їхню підтримку України у боротьбі з агресором. Про значення цієї допомоги свідчить не лише активність громадян та представників самоврядування, але й те, що Польща є другою державою після США за об'ємом постачання зброї для витіснення окупанта. «В ситуації, коли хочуть знищити Україну, ми маємо ще сильніше активізуватися у допомозі. Ми маємо також берегти свою українську ідентичність, живучи на цій землі вже понад 75 років», — говорив Степан Мігус. Тож він закликав місцеву українську молодь долучатися до громадського життя, в тому числі до організації асунського заходу.

Не звикаємо до війни

Лідери на місці будуть потрібні й тому, що незабаром, як повідомила війт Марта Камінська, почнеться ремонт асунської світлиці, в якій діє Осередок української культури. Гміна на ремонт передасть близько 1,8 млн зл. з отриманої дотації. В майбутньому планується створити тут центр обміну для молоді з різних держав. Марта Камінська, відкриваючи захід, підкреслила, що мешканці гміни, як і весь демократичний світ, від самого початку війни долучилися до підтримки України. До партнера Барцяни, самоврядування селища Печеніжин в Україні, була передана гуманітарна допомога та пожежна машина. На святі передали і чергове транспортне авто, яке завантажили необхідними речами. «Нашим друзям в Україні хочу сказати, що ми не звикли до цієї війни. Не забуваємо про їхню боротьбу. Терористичний режим путіна мусить зазнати поразки», — говорила Марта Камінська. Секретар Селищної ради Печеніжина Олександра Дудінчук за таку підтримку подякувала теплими словами. Вона зауважила, що один сусід прийшов українців вбивати, а другий відкрив двері своїх домівок для українських жінок і дітей, ставши надійним тилом. «Ви такі самі воїни світла, як і герої української армії», — запевнила пані Олександра.

▲ Євген Місило презентує книжку

Зберегти прізвища депортованих

Асунський захід став черговим місцем презентації найновішої книжки історика Євгена Місила «Табір Явожно — злочин не покараний». Учасники могли її придбати та поговорити з автором і отримати його автограф. Євген Місило та Збишко Гомза (заступник голови Сеймику Вармінсько-Мазурського воєводства, який сам доєднався до збору коштів на видання і організував багатьох жертводавців) вручили чотири примірники книжки місцевим в'язням Явожна та їхнім нащадкам. Євген Місило також повідомив, що розпочинає працю над наступним виданням, у якому будуть згадані усі з майже 150 тис. виселених українців. «Доки є архіви і живі нащадки, ми хочемо зберегти ті прізвища від забуття. Хочемо,

щоб і через наступні 75 років про них пам'ятали», — говорив історик. Усіх, хто має фотографії та матеріали з табору у Явожні часу депортації та життя на місцях виселення, він просить про контакт, що можна зробити через його сторінку у мережі Фейсбук.

Серед почесних гостей заходу були також: депутат Сейму Януш Ціхонь, віце-маршалки Сеймику Вармінсько-Мазурського воєводства Йоланта Пйотровська та Мирон Сич, уповноважений маршалка у справах нацменшин Віктор Марек Лейк, голова Комісії нацменшин Вармінсько-Мазурського воєводства Ярослав Слома, кентшинський староста Міхал Кохановський та інші високопосадовці. ■

Григорій СПОДАРИК
Фото автора статті

ПЕРЕМИШЛЬ «Ланцюг підтримки» до Дня Незалежності у Перемишлі, який українці встановили на головному мосту в центрі Перемишля. Цією ініціативою хотіли продемонструвати солідарність, підтримку та вдячність за допомогу, яку надають жителі Перемишля людям, що тікали від війни

БИТІВ Сльози зворушення супроводжували святкування Дня Незалежності України на ринковій площі у місті Битів (Поморське воєводство). Спонтанна зустріч збирала чимало представників української меншини, громадян України, які знайшли притулок у Битові, та польської громади. На головній площі міста замайорили синьо-жовті прапори та прозвучали українські пісні

Об'єднання українців у Польщі Ольштинський відділ та сроковська ланка ОУП
і Війт Гміни Сроково / Гмінний осередок культури в Срокові

Związek Ukraińców w Polsce Oddział w Olsztynie i Srokowskie Koło ZUwP
oraz Wójt Gminy Srokowo/ Gminny Ośrodek Kultury w Srokowie

zapraszają na/ zapraszają na

DOŻYNKI PARAFIALNE / Парафіальне Свято врожаю
oraz / та

XXVII

WIDKRITTIA KULTURNÓGO SEZONU
UKRAJNCIW BARMII ta MAZUR
INAUGURACJA ROKU KULTURALNEGO
UKRAJNCIW WARMII I MAZUR

11.09.2022

na Rynkovomu mайдані в Срокові
które odbędą się na Placu Rynkowym w Srokowie

У програмі / W programie:

13.00 - MSZA ŚWIĘTA DZIĘKCZYNNIA - Kościół Podwyższenia Krzyża w Srokowie

14.30 - UROCZYSTOŚCI OFICJALNE

15.00:

- KONKURSY DOŻYNKOWE

- WYSTĘPY LOKALNYCH ZESPOŁÓW ARTYSTYCZNYCH

- OGŁOSZENIE WYNIKÓW KONKURSÓW

17.00 - XXVII WIDKRITTIA KULTURNÓGO SEZONU UKRAJNCIW BARMII „Україна переможе” та MAZUR
XXVII OTWARCIE SEZONU KULTURY UKRAJNCIW WARMII I MAZUR „Україна zwycięży”

19.00 - KONCERT DISCO POLO „LUKA ROSI”

20.00 - ZABAWA TANECZNA zespół „GOLDEN BOYS”

22.00 - ZAKOŃCZENIE

Wystąpią / Wystąpią:

Вокальний гурт НОТА НЕО - Україна

Grupa Wokalna NOTA NEO - Ukraina

Український ансамбль пісні і танцю ДУМКА з Гурова Ілвецького

Ukraiński Zespół Pieśni i Tańca DUMKA z Górowa Iławeckiego

Група вокально-музична ДРУЗІ з Венгожева

Grupa Wokalno-Muzyczna DRUZI z Węgorzewa

Солісти: МАРИАННА ДРУЖИНЕЦЬ, ОЛЕНА КУЛАГІНА, МАРИЧКА ПРИТУЛА - усі з України

Soliści: MARIANNA DRUZYNEC, OLENA KUŁAHINA, MARCZKA PRYTULA - Ukraina

MPREZY TOWARZYSZĄCE:
WRĘCZENIE WYPRAWEK POWITALNYCH
DLA NOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY SROKOWO,
DMUCHANEC, ŚCIANA WSPINACZKOWA,
STOISKA KGW

Zrealizowano dzięki wsparciu:

Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

MSWiA

Urzędu Gminy Srokowo

Starostwa Powiatowego
w Kętrzynie

Греко-католицька спільнота в Ельблонзі будує нову святиню.
З цієї метою проводимо різні заходи, щоб зібрати кошти.

Від імені спільноти греко-католицької парафії Народження св. Івана Хрестителя в Ельблонзі

парох о. митрат Андрій Сорока просить про вплати:

Parafia Grekokatolicka w Elblągu, ul. Poznańska 2a
Bank PeKaO S.A. I oddział w Elblągu nr konta: 87 1240 1226 1111 0000 1404 5318

Передплата «Нашого слова» на 2022 рік ПОЛЬЩА

Кількість примірників	Ціна одного примірника в передплаті	Квартал	Пів року	Рік
ЗВЧАЙНА ПОШТА (PRZESYŁKA EKONOMICZNA)				
1 примірник	5,00 zł + поштові оплати	104,00 zł	208,00 zł	416,00 zł
3 примірники і більше (ціна одного примірника)	5,00 zł без поштових оплат	65,00 zł	130,00 zł	260,00 zł
АВІАПОШТА (PRZESYŁKA PRIORYTETOWA)				
1 примірник	5,00 zł + поштові оплати	118,00 zł	236,00 zł	472,00 zł
10 примірників і більше (ціна одного примірника)	5,00 zł без поштових оплат	65,00 zł	130,00 zł	260,00 zł

Запрошуємо
до єдиного в Польщі
Дому золоті осені
з українською душею
у Пралківцях біля Перемишля

У ньому створені найкращі умови, які відповідають сучасним стандартам. Тут можна знайти затишне місце та всебічну опіку, що створює сімейну атмосферу.

Пропонуємо довгострокову підтримку важко хворим та людям похилого віку, які потребують цілодобового догляду.

У нашому Домі – повний спектр якісних послуг:

- ▶ постійний та кваліфікований догляд;
- ▶ повноцінне харчування з урахуванням індивідуальних потреб;
- ▶ терапевтичні та інтеграційні заняття;
- ▶ святкування та культурні заходи;
- ▶ гарні кімнати та зали для спільних зустрічей;
- ▶ прогулянки та поїздки до Перемишля.

Наш персонал – це медичні сестри, фізіотерапевти, масажисти, санітари з досвідом роботи та необхідними знаннями. У Домі цілодобово чергують, щоби за потреби швидко допомогти. Ми проводимо також медичні консультації за участю лікарів. Можна скористатися індивідуальною програмою реабілітації.

Безбар'єрний простір та ліфт дозволяють переміщатися на інвалідних візках та інших пристроях для людей з особливими потребами. Внутрішнє сонячне патіо та великий сад з лавочками призначені для відпочинку мешканців. У будинку знаходиться храм Божого Милосердя, у якому кожного дня проводять богослужіння українською мовою.

Спільнота Сестер служебниць НДМ щиро запрошує поселитися разом усіх, хто цього потребує. Для цього потрібно лише оформити документи, які за потреби допоможе підготувати персонал. А оплата, пов'язана з проживанням та доглядом, у нас найнижча серед подібних установ.

Ekumeniczny Dom Pomocy Społecznej
Pralkowce 231, 37-700 Przemyśl
tel. 16 67 87 773
e-mail: edps.pralkowce@gmail.com

Наше Слово

Adres: Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa,
tel.: prenumerata i reklama – tel./fax 22 677-88-10,
redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46,
redakcja – 22 677-84-45.

E-mail: redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl

Internet: www.nasze-slowo.pl

Kolegium Redakcyjne: Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk, Daryna Popil.

Zespół redakcyjny: zastępca redaktora naczelnego – Paweł Łoza, sekretarz – Tetiana Daniuczenko, redaktorzy – Igor Szerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), Katarzyna Komar-Macyńska (Przemyśl), redaktor stylistyczny – Valeriia Kirikova, redaktor techniczny – Olga Michaluk, prenumerata, reklama – Lesia Korostalewicz.

Współpracownicy: Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Bogdan Tchórz (Górowo Iławeckie), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Oksana Kulczewicz (Legnica), Jerzy Gawryluk (Bielski Podlaski), Olena Humeniuk (Kijów), Adam Wiewiórka (Legnica), Daryna Popil (Warszawa), Oleksandra Iwaniuk (Warszawa), Zhanna Kuznietsova (Kijów), Ivanna Kyliushyk (Warszawa), Svitlana Melnyk (Kraków), Ivan Kysloshchuk (Lublin), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniński (Gładyszów).

Wydawca: Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa,
tel.: 22 679-96-77 (sekretariat).

E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl

Internet: http://ukraincy.org.pl

Fotokład: Redakcja „Nasze Słowo”

Druk: Drukarnia „Efekt”. Nakład 2300 egz.

Pismo dofinansowane ze środków budżetu państwa

Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa

Konto bankowe dla wpłat w PLN:

47 1160 2202 0000 0000 5515 6292

Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD:

IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292

BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX

Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa

Konto bankowe dla wpłat tylko w USD:

IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196

BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX

Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji.

Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy.

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa” wyłącznie za zgodą redakcji.

Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Słowo” dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w kioskach RUCH-u, w wybranych EMPIK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Prenumerata realizowana przez RUCH S.A.:

Zamówienia na prenumeratę można składać bezpośrednio na stronie

www.prenumerata.ruch.com.pl

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Centrum Obsługi Klienta „RUCH” pod numerami: 22 693 70 00 lub 801 800 803 – czynne w dni robocze w godzinach 7⁰⁰ – 17⁰⁰.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Statki wyrażają точку zору autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalną pozycją Ministra wewnętrznych spraw ta administracji.

